EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.7.2025
COM(2025) 408 final

ANNEX

PRILOGA

k

Priporočilu za SKLEP SVETA

o odobritvi začetka pogajanj med Evropsko unijo ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska o skupnem sanitarnem in fitosanitarnem območju med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom v zvezi z Veliko Britanijo ter o povezovanju sistemov Združenega kraljestva in Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov

PRILOGA

INSTITUCIONALNE DOLOČBE, RELEVANTNE ZA OBA SPORAZUMA

1. Za izvajanje predvidenih sporazumov bi morali veljati mehanizmi skupnega upravljanja. Ti mehanizmi bi morali imeti ustrezno vlogo v postopkih za zagotavljanje vključitve razvijajoče se zakonodaje Unije v pravni red Združenega kraljestva z dinamičnim usklajevanjem. Komisija zagotovi, da se vključijo določbe o enostranski prekinitvi sporazumov.

Splošna načela

2. Cilj skupnih institucionalnih določb bi moral biti, da se zagotovi, da so pravila, ki se uporabljajo za odnose z Združenim kraljestvom na področjih, ki jih zajemata sporazuma, kadar je ustrezno, vedno enaka tistim, ki se uporabljajo na notranjem trgu Unije, ter da se njihova razlaga in uporaba ne smeta razlikovati.

3. Ob upoštevanju tega cilja bi morale institucionalne določbe odražati naslednja bistvena načela in vključevati naslednje elemente:

Dinamično usklajevanje

4. Skupne institucionalne določbe bi morale zagotavljati, da Združeno kraljestvo vedno dinamično uporablja celoten pravni red Unije, ki je relevanten za namene posameznega sporazuma. Ta pravni red Unije bi moral biti v sporazumih naveden, kot obstaja v času podpisa. Poznejše zadevne pravne akte Unije bi bilo treba v zadevni sporazum vključiti z ustreznimi mehanizmi. Skupni odbor bi moral nove zadevne akte prava Unije vključiti v zadevni sporazum čim prej po njihovem sprejetju in po možnosti v določenem roku, njihova vključitev pa bi morala pomeniti obveznost za pogodbenici. Če se rok ne upošteva, bi morali imeti pogodbenici možnost, da zadevo predložita v reševanje spora.

5. V obeh sporazumih bi moralo načelo dinamičnega usklajevanja zagotavljati hkratno uporabo enakih pravil v okviru področja uporabe sporazuma. Poleg tega bi moral sporazum o skupnem sanitarnem in fitosanitarnem območju določati, da se nekatere določbe prava Unije, vključno z nujnimi ukrepi in tistimi, ki se uporabljajo za vstop živali, rastlin in blaga v Unijo iz preostalega sveta, v Združenem kraljestvu v zvezi z Veliko Britanijo uporabljajo takoj.

6. Sporazum o skupnem sanitarnem in fitosanitarnem območju bi moral Združenemu kraljestvu zagotavljati enake možnosti, da sprejme ciljno usmerjene ukrepe za varovanje svoje biološke zaščite in javnega zdravja, kot jih državam članicam zagotavlja pravo Unije. Poleg tega lahko sporazum vključuje kratek seznam omejenih izjem od načel dinamičnega usklajevanja in hkratne uporabe. O taki izjemi bi se bilo treba dogovoriti le, če: (i) ne vodi k uporabi nižjih standardov v Združenem kraljestvu v zvezi z Veliko Britanijo v primerjavi s standardi, določenimi v zadevnih pravilih Unije, (ii) se nanjo ni mogoče sklicevati za kakršno koli drugo negativno omejevanje vstopa na ozemlje Združenega kraljestva ali vplivanje na vstop nanj za živali, rastline in blago s poreklom iz Unije, ki so skladni s pravom Unije, (iii) spoštuje načelo, da lahko v Unijo vstopijo samo živali, rastline in blago, ki so skladni s pravom Unije.

Oblikovanje odločitev

7. Nobeden od sporazumov Združenemu kraljestvu ne bi smel dati pravice do sodelovanja pri odločanju Unije. Vendar bi moralo biti Združeno kraljestvo že v zgodnji fazi vključeno in primerno za državo, ki ni članica Evropske unije, prispevati k procesu odločanja o pravnih aktih Evropske unije na področjih, ki jih zajema obveznost dinamičnega usklajevanja in hkratne uporabe. Evropska komisija bi se morala z Združenim kraljestvom posvetovati v zgodnji fazi oblikovanja politik. Te pravice ne bi veljale za sodelovanje pri delu Sveta ali njegovih pripravljalnih teles.

Enotna razlaga in uporaba pravnega reda Unije

8. Institucionalne določbe bi morale določati obveznost, da se pravo Unije v odnosih med pogodbenicama razlaga in uporablja na enak način, kot se razlaga in uporablja v Uniji. Zato se morajo akti Unije, na katere se sporazuma sklicujeta, in določbe sporazumov, če njihova uporaba vključuje pojme prava Unije, razlagati in uporabljati v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije tako pred podpisom zadevnega sporazuma kot po njem.

Reševanje sporov

9. Institucionalne določbe bi morale zagotavljati, da lahko pogodbenici za reševanje sporov glede razlage ali uporabe sporazumov uporabita mehanizem za reševanje sporov, ki temelji na mehanizmu iz sporazuma o trgovini in sodelovanju, če ni mogoče doseči sporazumne rešitve v skupnem odboru. Mehanizem za reševanje sporov bi moral varovati izključno pristojnost Sodišča Evropske unije za razlago prava Unije. V ta namen bi moralo biti arbitražno razsodišče dolžno vsa vprašanja glede prava Unije (vključno s posameznim pojmom ali določbo prava Unije) predložiti Sodišču Evropske unije, da sprejme odločitev, ki bi morala biti za arbitražno razsodišče zavezujoča.

Ustrezni ukrepi za zaščito interesov Unije in medsebojne povezave med sporazumi

10. V primeru neupoštevanja odločitve arbitražnega sodišča bi moral celovitost notranjega trga zagotavljati učinkovit sistem ustreznih ukrepov. Zlasti bi moral predpisani postopek v primeru neupoštevanja odločitve arbitražnega razsodišča vključevati možnost sprejetja ustreznih ukrepov za zaščito interesov Unije, tako v okviru zadevnega sporazuma kot drugega veljavnega sporazuma med pogodbenicama.

Skladnost s sporazumom o trgovini in sodelovanju

11. Brez poseganja v odstavke 1 do 10 bi morala sporazuma temeljiti na institucionalnem okviru, določenem v sporazumu o trgovini in sodelovanju, zlasti kar zadeva vlogo Partnerskega sveta.

12. Sporazuma bi morala vključevati določbe, s katerimi se zagotovi, da bodo navzkrižni povračilni ukrepi med novima sporazumoma in področji, ki jih zajema sporazum o trgovini in sodelovanju, še naprej mogoči, kot je predvideno v sporazumu o trgovini in sodelovanju.

13. Sporazuma bi morala zagotoviti, da se uporablja klavzula o zaščitnih ukrepih (člen 773) iz sporazuma o trgovini in sodelovanju.

14. Za nova sporazuma bi se morale uporabljati določbe sporazuma o trgovini in sodelovanju v zvezi z bistvenimi elementi (člena 771 in 772).

15. Določbe sporazuma o trgovini in sodelovanju, ki so v nasprotju z novima sporazumoma, se ne bi smele uporabljati.

SPORAZUM O SKUPNEM SANITARNEM IN FITOSANITARNEM OBMOČJU

Ozemeljsko področje uporabe

16. Sporazum bi se moral, kar zadeva Unijo, uporabljati za ozemlja in na ozemljih, na katerih se uporabljata Pogodbi, in pod pogoji, določenimi v Pogodbah, kar zadeva Združeno kraljestvo, pa za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi z Veliko Britanijo[1].

Stvarno področje uporabe

17. Sporazum bi moral zajemati sanitarna in fitosanitarna pravila, pravila o varnosti hrane ter splošna pravila o varstvu potrošnikov, ki bi se uporabljala za proizvodnjo, distribucijo in potrošnjo agroživilskih proizvodov, ureditve glede živih živalih in pesticidov, pravila o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov ter tržne standarde za nekatere sektorje ali proizvode. Vsa ta področja bi morala biti obravnavana v celoti, vključno z izvrševanjem pravnih zahtev ter pravili o certificiranju in uradnem nadzoru.

Kontrole in pregledi

18. V okviru zgoraj opisanega načela dinamičnega usklajevanja bi moral sporazum zagotavljati, da se Združeno kraljestvo v zvezi z Veliko Britanijo dinamično usklajuje z zadevnimi pravili, vključno s pravili o kontrolah in pregledih, ki se uporabljajo za trgovino znotraj EU.

19. Posledično bi sporazum zagotavljal tudi, da so pravila, ki se uporabljajo za vstop v Združeno kraljestvo v zvezi z Veliko Britanijo iz preostalega sveta za živali, rastline in blago, za katere veljajo pravila, s katerimi bi se Združeno kraljestvo v okviru sporazuma dinamično usklajevalo, enaka tistim, ki jih zadevno pravo Unije določa za vstop živali, rastlin in blaga v Unijo iz preostalega sveta.

Drugi vidiki

20. Sporazum ne bi smel posegati v:

- pravila o poreklu, ki se uporabljajo za blagovno menjavo med Unijo in Združenim kraljestvom, kot so določena v sporazumu o trgovini in sodelovanju,
- carinske predpise Unije.

21. Ne glede na potek in izid pogajanj pravila Unije v zvezi s sanitarnimi in fitosanitarnimi ukrepi ter druga zadevna pravila Unije, ki se uporabljajo za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko, še naprej določa Windsorski okvir.

[1] Windsorski okvir določa, da se pravo Unije na področju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov samodejno uporablja za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko. Trgovino med Unijo in Severno Irsko ter premike med Veliko Britanijo in Severno Irsko ureja Windsorski okvir.

SPORAZUM O POVEZOVANJU SISTEMOV ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN UNIJE ZA TRGOVANJE Z EMISIJAMI TOPLOGREDNIH PLINOV

Ozemeljsko in stvarno področje uporabe

22. Sporazum o povezovanju sistemov Združenega kraljestva in Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov bi se moral za Unijo uporabljati za ozemlja, na katerih se uporabljata Pogodbi, in pod pogoji, določenimi v Pogodbah, za Združeno kraljestvo pa v zvezi z Veliko Britanijo. Sporazum bi se moral uporabljati tudi za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko, razen v zvezi z veleprodajnimi trgi z električno energijo, za katere se bodo še naprej uporabljale ureditve iz člena 9 Windsorskega okvira in Priloge 4 k navedenemu okviru. Sporazum bi moral zagotoviti, da Združeno kraljestvo za letalski in pomorski prevoz uporablja enako ozemeljsko področje uporabe za trgovanje z emisijami kot Unija.

23. Sporazum bi moral zajemati vse vidike povezovanja sistemov za trgovanje z emisijami, kot so tisti, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in iz nje izpeljane zakonodaje.

24. Zlasti bi bilo treba jasno opredeliti sektorje, ki spadajo na področje uporabe sporazuma. Področje uporabe bi moralo med drugim vključevati sektorje proizvodnje električne energije, industrijske proizvodnje toplote (razen individualnega ogrevanja hiš), industrije, domačega in mednarodnega pomorskega prevoza ter domačega in mednarodnega letalstva. V okviru tega področja uporabe bi moral sporazum zagotavljati dinamično usklajevanje Združenega kraljestva z zadevnimi pravili Evropske unije, da se preprečijo tveganja selitve virov CO_2 in izkrivljanja konkurence. Sporazum bi moral določati postopek za nadaljnjo razširitev seznama sektorjev, ki bi morali biti zajeti v sporazumu o povezovanju.

25. Sporazum bi moral zagotavljati tudi dinamično usklajevanje Združenega kraljestva z določbami finančnega regulativnega in nadzornega okvira Unije, ki se uporabljajo za trgovanje s pravicami do emisije v okviru sistema Unije za trgovanje z emisijami (EU ETS) in njihovimi izvedenimi finančnimi instrumenti.

Ambicije

26. Sporazum bi moral zahtevati, da sta mejna vrednost in načrt za zmanjšanje emisij Združenega kraljestva vsaj tako ambiciozna kot mejna vrednost in načrt za zmanjšanje emisij, ki ju uporablja Unija.

27. Sporazum ne bi smel ovirati Unije in Združenega kraljestva pri uresničevanju višjih okoljskih ambicij v skladu z njunimi mednarodnimi obveznostmi.

Priznavanje pravic do emisije

28. Sporazum bi moral vključevati obveznost priznavanja pravic do emisije iz sistema za trgovanje z emisijami ene pogodbenice v okviru sistema za trgovanje z emisijami druge pogodbenice.

Mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah

29. Sporazum bi moral ustvariti pogoje za vzajemno izvzetje blaga s poreklom iz Unije in Združenega kraljestva iz mehanizmov Unije oziroma Združenega kraljestva za ogljično prilagoditev na mejah, če so izpolnjene zadevne določbe zakonodaje Unije oziroma Združenega kraljestva.

Drugi vidiki

30. Sporazum bi moral zagotoviti, da trgovanje s pravicami do emisije in njihovimi izvedenimi finančnimi instrumenti na primarnih in sekundarnih trgih poteka v skladu z istimi pravili, kot se uporabljajo v Uniji, vključno z zadevnimi pravili finančnega sektorja.

31. Sporazum bi moral varovati celovitost trgov s pravicami do emisije v Uniji.

32. Sporazum bi moral vključevati ustrezne določbe v zvezi s tem, da Unija začne pogajanja o povezovanju sistema Unije za trgovanje z emisijami s sistemi za trgovanje z emisijami drugih tretjih držav.

33. Sporazum bi moral vsebovati ustrezne prehodne določbe v zvezi s pravicami do emisij v obtoku v primeru prenehanja sporazuma.

FINANČNI PRISPEVEK

34. Združeno kraljestvo bi moralo kriti ustrezne stroške sodelovanja v skupnem sanitarnem in fitosanitarnem območju ter izvajanja sporazuma o povezovanju sistemov Združenega kraljestva in Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov.

35. Združeno kraljestvo bi moralo finančno prispevati h kritju ustreznih stroškov, povezanih z delom Unije na teh področjih politike. To med drugim vključuje finančni prispevek za delovanje zadevnih agencij, sistemov in podatkovnih zbirk Unije, do katerih bi Združeno kraljestvo pridobilo ustrezen dostop.

POSTOPKOVNA UREDITEV ZA IZVEDBO POGAJANJ

36. Komisija bi se morala pogajati v posvetovanju z Delovno skupino Sveta za Združeno kraljestvo, ki je posebni odbor v smislu člena 218(4) PDEU.

37. Komisija bi se morala pravočasno posvetovati s posebnim odborom in mu poročati. Komisija bi morala pravočasno zagotoviti vse potrebne informacije in dokumente za pogajanja.

38. Komisija bi morala o pogajanjih pravočasno in celovito obveščati Evropski parlament.